

індивідуальної самооборони, заходів захисту здоров'я і життя особового складу, цивільних осіб, а також військових та/або цивільних об'єктів, що охороняються (обороняються), від нападу або загрози нападу на них;

4. У межах третього року навчання напрацювати поглиблений рівень компетентностей у силовій та швидко-силовій підготовці, захисту від нападу й подолання перешкод, летального застосування зброї та/або бойової техніки у вигляді стрільби по нерухомій цілі в необмежений час, взаємодії при застосуванні заходів примусу з різним рівнем ризику. Особливістю цього етапу навчання має бути напрацювання алгоритмів дії з надання домедичної та медичної допомоги потерпілим, у т. ч. й самопомоги при пораненнях або травмах (тактична медицина);

5. У межах четвертого року навчання здійснювати переважно у вигляді моделювання ситуацій при застосуванні заходів примусу, а також напрацювати поглиблений (у разі отримання позитивного результату – спеціальний рівень) у летальному застосуванні зброї та/або бойової техніки у вигляді стрільби.

Список бібліографічних посилань

1. Про затвердження переліку та Правил застосування спеціальних засобів військовослужбовцями Національної гвардії під час виконання службових завдань : постанова Кабінету Міністрів України від 20.12.2017 № 1024 // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1024-2017-п> (дата звернення: 22.04.2018).

2. Про затвердження Порядку застосування зброї і бойової техніки з'єднаннями, військовими частинами і підрозділами Збройних Сил під час виконання ними завдань у районі проведення антитерористичної операції у мирний час : постанова Кабінету Міністрів України від 14.02.2018 № 68 // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/68-2018-п> (дата звернення: 22.04.2018).

Надійшла до редколегії 25.04.2018

УДК 351.74:371.134:343.976(477)

О. В. КОСАРЕВСЬКА,

*кандидат педагогічних наук, доцент,
доцент кафедри кібербезпеки та інформаційного забезпечення
Одеського державного університету внутрішніх справ;*

О. І. НОВІЦЬКИЙ,

*студент 4 курсу факультету № 4
Одеського державного університету внутрішніх справ*

ДЕЯКІ АСПЕКТИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ ПРАВООХОРОННОЇ СФЕРИ У ВНЗ З ОСОБЛИВИМИ УМОВАМИ НАВЧАННЯ В СФЕРІ ПРОТИДІЇ НАРКОЗЛОЧИННОСТІ

Аналізуються шляхи модернізації інформаційно-технологічної підготовки майбутніх поліцейських у ВНЗ із особливими умовами навчання та педагогічна модель тренінгової підготовки курсантів та студентів до проведення поза аудиторної право-виховної роботи з профілактики поширенню наркозлочинності з використанням сучасних інформаційних комунікаційних технологій мережі Інтернет.

Ключові слова: «професійна компетенція майбутнього поліцейського», «інформаційно-телекомунікаційні технології», «профілактика наркозлочинності».

У сучасних умовах радикальних перетворень у політичному, соціально-економічному, культурному житті України, оновлення чинного законодавства, спрямованих

на євроінтеграцію, особливо гостро постають проблеми: забезпечення законності та правопорядку, протидії поширенню злочинності; додержання європейських стандартів захисту прав людини як основної соціальної цінності держави.

Стратегія розвитку системи МВС України до 2020 року пріоритетним напрямком в укріпленні кадрового потенціалу підрозділів Національної поліції України визначає впровадження нової освітньої парадигми відомчої системи освіти, векторами якої повинні стати:

- професійна компетентність майбутнього правоохоронця;
- ціннісна орієнтація на слугування потребам суспільства;
- ефективність отриманих практичних навичок у правоохоронній сфері [7].

За останні 3 роки система МВС України діє за оновленою організаційно-правовою структурою складовими якої є: Національна поліція України; Національна Гвардія; Державна прикордонна служба; Державна служба з надзвичайних ситуацій; Державна міграційна служба.

Закон України «Про Національну поліцію» визначає правові засади діяльності її структурних підрозділів, а саме: кримінальної поліції; патрульної поліції; органів досудового розслідування; поліції охорони; спеціальної поліції; поліції особливого призначення [1, ст. 13].

Огляд чинної нормативно-правової бази України стосовно організації системи вищої освіти та науки доводить доцільність впровадження в освітню діяльність компетентнісного підходу до організації навчально-виховного процесу у системі професійної освіти ВНЗ із особливими умовами навчання.

Так, п. 5 ч. 1 ст. 1 Закону України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 № 1556, зі змінами та доповненнями станом на 01.01.2018 зазначається, що «вища освіта – це сукупність систематизованих знань, умінь і практичних навичок, способів мислення, професійних, світоглядних і громадянських якостей, морально-етичних цінностей, інших компетентностей, здобутих у закладі вищої освіти (науковій установі) у відповідній галузі знань за певною кваліфікацією на рівнях вищої освіти, що за складністю є вищими, ніж рівень повної загальної середньої освіти». Також законодавець зазначає, що «компетентність» визначається, як – динамічна комбінація знань, вмінь і практичних навичок, способів мислення, професійних, світоглядних і громадянських якостей, морально-етичних цінностей, яка визначає здатність особи успішно здійснювати професійну та подальшу навчальну діяльність і є результатом навчання на певному рівні вищої освіти [2].

Слід окремо наголосити, що вищі навчальні заклади із особливими умовами навчання займають самостійну площину в системі вищої юридичної освіти, оскільки вони готують кадровий персонал Національної поліції України, який характеризується особливими ознаками структурних елементів компетенції майбутнього фахівця правоохоронної сфери до яких відносяться: знання, вміння, навички, мотивація, індивідуальна типологічна властивість і професійно значущі якості.

Огляд сучасної юридичної, педагогічної, управлінської, психологічної наукової думки стосовно удосконалення професійної підготовки працівників Національної поліції в умовах реформування системи МВС України, дає підставу наголосити на актуальність проблеми удосконалення інформаційно-технологічної фахової підготовки фахівців у ВНЗ із особливими умовами навчання в сфері протидії наркозлочинності, яку, на нашу думку, слід розглядати у двох аспектах:

I. дослідження стану інформаційно-комунікативної компетенції майбутнього фахівця правоохоронної сфери;

II. впровадження педагогічної моделі тренінгової підготовки курсантів та студентів до проведення поза аудиторної правовиховної і професійної орієнтаційної роботи стосовно профілактики поширенню наркозлочинності з використанням інформаційно-телекомунікативних технологій мережі Інтернет.

I – Інформаційно-комунікативна компетенція майбутнього фахівця правоохоронної сфери визначається за рахунок наступного.

По-перше, стану інформатизації та комп'ютеризації ВНЗ із особливими умовами навчання, який досліджувався авторами: Р. С. Гуревич, А. П. Єршовим., М. І. Жилдак, О. В. Майбородовим, В. М. Монаховим, П. В. Стефаненком та ін. Стрімкий розвиток інформатизації суспільства висуває вимоги щодо вдосконалення матеріально-технічного оснащення сучасною комп'ютерною технікою, що буде сприяти удосконаленню технології надання освітніх послуг та посиленню міжпредметних зв'язків.

По-друге, впровадження інноваційних технологій і форм інформаційно-технологічної підготовки фахівців правоохоронної сфери, які досліджувались у роботах В. С. Бігуна, Г. А. Білецької, Д. І. Демченка, А. В. Козлова, І. А. Левіна та інших.

Майбутня правоохоронна діяльність курсантів ВНЗ із особливими умовами навчання вимагає набуття вмінь працювати з великою кількістю інформації і використовувати її для отримання, обробки, передачі та зберігання за допомогою комп'ютерних інформаційних технологій і сучасних технічних засобів. Тому, підготовка «інтегрованого правоохоронця» повинна, на наш погляд, починатись з отримання суто технічних знань у сфері сучасних інформаційних технологій та отримання певних навичок по користуванню комп'ютерною технікою, які використовуються правоохоронними органами, з метою з'ясування можливостей та зберігання доказової інформації у розслідуванні злочинів пов'язаних з використанням комп'ютерної техніки (кіберзлочинність).

Під **інформаційно-комунікативною компетенцією** правоохоронця в науковому колі розуміється інтегративна якість особистості, що дозволяє адаптуватися до довколишнього інформаційно-комунікативного простору, створювати власний стиль інфо-комунікації та нарощувати обсяги інформації і знань в умовах сучасних соціокультурних трансформацій.

До інноваційних дидактичних технологій побудови навчального процесу у ВНЗ із специфічними умовами навчання слід віднести: мультимедійну технологію, яка дозволяє одночасно використовувати кілька інформаційних технологій (текст, відео, графіка, анімація тощо); online-тестування; застосування «грідівської» та «хмарної» технологій на навчально-наукових кластерах, які створюють принципово нове освітнє середовище (Г. С. Драган, Д. В. Сподарець, С. В. Єгоров, О. П. Горбачевська); впровадження в навчально-виховний процес цифрових наративів, які є інтегрованим поєднанням оповіді й інформаційно-комунікативних технологій, що дозволяють відтворювати: відео блоги, фото-колажі, описи подій в соціальних мережах, проводити ігрові квести (Л. І. Тимчук, О. Е. Шиловська та ін.) тощо.

По-третє, інтенсифікації навчально-виховного процесу у ВНЗ із особливими умовами навчання.

Національна доктрина розвитку освіти у XXI столітті висуває перед ВНЗ завдання забезпечити підготовку кваліфікованих кадрів, здатних до творчої праці, професійного розвитку, освоєння й впровадження наукових та інформаційних технологій, конкурентно спроможних на ринку праці.

Інтенсифікація професійної підготовки у ВНЗ передбачає, перш за все, інтелектуальну взаємодію науково-педагогічного складу та курсантів (студентів), формування інноваційного мислення на підставі модернізації пізнавальної навчальної діяльності, впровадження сучасних дидактичних прийомів активного навчання (рольові ігри, дискусії, квізи), з метою отримання продуктивного результату – знань, вмінь, навичок, компетенції. Запорукою цього, на нашу думку, повинні стати висока педагогічна майстерність науково-педагогічного складу по встановленню взаємодії між суб'єктами педагогічної діяльності, підтримка особистостей здатних досягти рівня «партнерських відносин» під час проведення аудиторних занять.

По-четверте, підвищення рівня інформаційної культури професорсько-викладацького складу ВНЗ із особливими умовами навчаннями, практичних працівників підрозділів Національної поліції.

Створення Національної поліції спонукало необхідність удосконалення фахової підготовки майбутніх працівників поліції в системі професійного навчання, структура якого

складається з наступних етапів: первинної професійної підготовки; підготовки у вищих начальних закладах із специфічними умовами навчання; післядипломна освіта; службова підготовка.

Слід погодитись з думкою С. В. Жидацької, яка наголошує, що комп'ютеризація всіх сфер людської діяльності ставить перед вищою школою питання про організацію ефективного масового навчання кваліфікованих користувачів незалежно від кінцевої професійної орієнтації майбутніх фахівців.

II – Окремо, на нашу думку, слід наголосити на **специфіку організації навчального процесу у ВНЗ із особливими умовами навчання**, яка полягає у засвоєнні базових юридичних «закритих» знань через призму виконання практичних дій, за рахунок впровадження тренінгової техніки у сфері боротьби зі злочинністю, що має на меті трансформацію отриманих професійних знань у професійні навички.

У формі прикладу поєднання аудиторної пізнавальної діяльності курсантів та студентів ОДУВС з формами поза аудиторної правовиховної роботи пропонуємо розглянути авторську педагогічну технологію тренінгової поза аудиторної право-виховної роботи членів наукового гуртка «Правоохоронець» кафедри кібербезпеки та інформаційного забезпечення ОДУВС у сфері профілактики поширенню наркозлочинності з використанням сучасних інформаційних технологій мережі Інтернет.

Технологія особистісно орієнтованого підходу до організації поза аудиторної роботи розглядається нами як невід'ємна частина всього навчального процесу ВНЗ у сукупності трьох стадій: підготовчої; орієнтування; персоналізації. Для кожної з яких будуть притаманні особливі педагогічні умови і певна ступінь сформованості професійної правосвідомості курсантів та студентів, як суб'єктів майбутньої правоохоронної діяльності.

I. ПІДГОТОВЧА СТАДІЯ

Дана стадія передбачає етап адаптації і формування у членів гуртка (курсантів та студентів) мотиваційного компоненту до проведення поза аудиторної правовиховної роботи серед учнівської молоді м. Одеси та ознайомлення з нормативно-правовою базою у сфері протидії наркозлочинності.

Педагогічні умови.

1. Деонтологічна спрямованість загально-теоретичної підготовки по ознайомленню курсантів та студентів з актуальністю проблеми поширення незаконного обігу наркотичних речовин, прекурсорів та їх аналогів, за рахунок використання Інтернет-ресурсів.

Тема: «Інтернет – як інструмент злочинної діяльності»

Висвітлення інформаційних загроз, за рахунок використання сучасних інформаційно-телекомунікаційних технологій мережі Інтернет, з питань популяризації кримінальних субкультур: «кібербулінг», «руфінг», «хед хантерство», «ювентероризм», «підліткова наркоіндустрія».

2. Наявність практичного досвіду роботи керівника наукового гуртка у правоохоронній сфері, використання попереднього позитивного досвіду правовиховної діяльності, спрямованого на ознайомлення з методами та завданнями превентивного методу профілактики наркотизації молоді за відповідними формами:

- загально-соціальна;
- спеціально-кримінальна;
- індивідуальна.

На цій стадії **визначається первинний рівень формування професійно-правової свідомості майбутніх фахівців правоохоронної сфери**, за рахунок чіткого визначення міждисциплінарних зв'язків між блоками професійної підготовки у ВНЗ із особливими умовами навчання.

1. Фундаментальна юридична підготовка (тематика).

- «Різновиди і походження наркотичних речовин»;
- «Особливості класифікації злочинів у сфері наркотиків (кримінально-адміністративний аспект)»;

- «Способи виявлення та первинна медична допомога при «нарко-комі»»;
- «Ієрархія у злочинному наросередовищі».

2. Тактико-спеціальна підготовка (тематика).

- «Аналітична розвідка «наркотики» за допомогою Інтернет технологій»;
- «Тренінгова підготовка з тактики проведення спецоперацій по виявленню «нарколабораторій» та складання процесуальних документів».

3. Психолого-педагогічна підготовка (тематика).

- «Психолого-педагогічні засади проведення заходів індивідуальної профілактики з наркозалежними»;

4. Інформаційно-технологічна підготовка (тематика).

- «Моніторингова складова профілактики злочинів у сфері незаконного обігу наркотиків з використанням сучасних інформаційних технологій в мережі Інтернет».

5. Соціально-гуманітарна підготовка (тематика).

- «Види протиправного контенту в мережі Інтернет «наросленг».

II. СТАДІЯ ОРІЄНТУВАННЯ

Передбачає організацію операційно-пізнавального компоненту отримання необхідної інформації.

Педагогічні умови.

Організація активного інтелектуально-мовного режиму навчальної пізнавальної діяльності курсантів та студентів, спрямованого на самоосвіту і саморозвиток особистості.

Методи досягнення підвищення рівня професійно-правової свідомості.

1. Репродуктивний метод.

Отримання та накопичення за допомогою різних джерел інформації стосовно протидії наркозлочинності (наркобізнес, насильство у сім'ї, кіберзлочини та інші).

2. Частково-пошуковий метод.

1) Проведення аналізу сучасних наукових підходів до проблем протидії загально-кримінальної наркозлочинності.

2) Вивчення проблем становлення та функціонування Департаменту боротьби з наркозлочинністю та Департаменту кіберполіції.

3) Ознайомлення зі сучасними тренінговими методиками:

– «Тренінг розвитку професійних наставлень майбутніх правоохоронців», який спрямований на розвиток нового рівня усвідомлення професійного середовища і себе в ньому (автор Н. Е. Мілорадова) [8];

– «Конструктивне спілкування» – спрямований на ознайомлення з методами соціальної інженерії (автор В. В. Доценко) [9];

– «Комп'ютерна цифрова експертиза та розслідування кіберзлочинів», який спрямований на виявлення та збір інформаційних доказів [10];

4) Оформлення актуальної правової інформації за допомогою інтерактивних прийомів (мультимедіа, метод наративно-цифрової технології).

3. Креативний метод.

1) Моделювання сумісно з керівником групи тематичних та практичних ситуацій у правозастосовній діяльності Національної поліції України з розподілом рольових функцій (контрольна закупка нарковмісних речовин, встановлення маршрутизації наркотиків тощо).

2) Організація зустрічей з провідними фахівцями правоохоронної сфери:

– представниками територіальних підрозділів Національної поліції України профільної спеціалізації (Департамент протидії наркозлочинності);

– представниками управління Державної пенітенціарної служби України в Одеській області;

– медичним персоналом наркостаціонарів та представників реабілітаційних центрів для наркозалежних.

Окремим напрямком виступає діяльність моніторингової групи курсантів з питань організації внутрішнього та зовнішнього моніторингу інформаційного середовища Інтернет (в межах завдань Департаменту кіберполіції України).

ІІІ. СТАДІЯ ПЕРСОНАЛІЗАЦІЇ

Передбачає завершальний етап самореалізації отриманих професійно значущих компетенцій для майбутньої правоохоронної діяльності.

Педагогічні умови.

Організація групової взаємодії при проведенні планових право-виховних заходів в рамках договірних зобов'язань з навчальними закладами міста Одеси.

На цій стадії досягається вищий рівень сформованості готовності до виконання правоохоронних функцій по забезпеченню законності, громадської безпеки, захисту законних прав та інтересів громадян.

Шляхи досягнення цілей правовиховної профілактичної діяльності.

1. Набуття навичок групової (командної) роботи по реалізації правових тренінгів – відеодуалізацій.

2. Подолання перешкод під час ділової взаємодії за принципом: «рівний рівному» у формі елементів ділової гри, з використанням правового супроводу (правові коментарі, наочна мультимедіа).

3. Становлення комунікативних зв'язків з аудиторією, шляхом набуття навичок ведення продуктивного діалогу під час відповідей на «відкриті питання».

4. Досягнення позитивного впливу на формування правової свідомості учнівської молоді та сприяння підвищенню авторитету поліцейського нової формації по виконанню соціальних функцій у боротьбі зі злочинністю (наркозлочинністю).

5. Закріплення необхідних професійних якостей поліцейського нової формації, а саме:

- стресостійкість;
- впевненість у доцільності та правоті своїх дій;
- професіональний артистизм;
- демонстрація набутих спеціальних професійних навичок у вигляді виконання прийомів «Самбо», тактики проведення процесуальних дій і стилю толерантного спілкування при виконанні імітованих професійних функцій.

прийомів «Самбо», тактики проведення процесуальних дій і стилю толерантного спілкування при виконанні імітованих професійних функцій.

На підставі вищезазначеного можна констатувати наступне.

1. Зростання ролі інформаційно-технологічної підготовки у ВНЗ із особливими умовами навчання, як складової професійної підготовки майбутніх поліцейських кадрів зумовлено:

- стрімким розвитком інформаційного суспільства за рахунок Інтернет ресурсів, які останнім часом використовуються як інструмент злочинної діяльності;

- недостатнім рівнем інформаційної культури та обізнаності оновленого кадрового потенціалу Національної поліції України у сучасних інформаційно-комунікативних технологіях;

- відсутністю дієвого механізму встановлення партнерських відносин у створенні «інформаційного ланцюга» з інститутами громадянського суспільства у протидії зі злочинністю.

2. Інформаційно-комунікативна компетентність «інтегрованого правоохоронця» являє собою результат отриманих системних знань в галузі інформаційно-телекомунікаційних технологій; надбання практичних навичок до аналізу юридично значимих процесів і явищ у сфері світової кіберзлочинності; можливість подання необхідної службової інформації в аудіо-, відео- або іншому форматі; здатність вдосконалювати свої професійно важливі якості в загальнокультурний рівень.

3. Впровадження інформаційно-комунікативних технологій в навчальний процес ВНЗ із особливими умовами навчання допомагає удосконалити класичну методичну базу викладання дисциплін на рівні «стаціонарної» та «дистанційної» освіти та сприяє диференціації та індивідуалізації навчання.

4. У відповідності до європейських стандартів у світлі реформування системи МВС України, модернізація навчального процесу у ВНЗ із особливими умовами навчання з підготовки кадрів для Національної поліції передбачає втілення нових гнучких технологій в навчання спрямованих на особистісно орієнтований розвиток творчих здібностей курсантів та студентів при отриманні теоретичної підготовки та практичних навичок для виконання завдань у майбутній професійній діяльності.

5. На нашу думку, практична значущість запропонованої педагогічної моделі тренінгової підготовки курсантів та студентів ВНЗ із особливими умовами навчання буде сприяти оновленню форм співпраці поліції з громадськістю у сфері правової пропаганди, як сучасного превентивного заходу поліцейського впливу в навчальних закладах, ЗМІ, з метою репрезентації професії поліцейського нової формації. Використання практики залучення курсантів та студентів до проведення поза аудиторної правовиховної роботи в рамках функціонування наукових гуртків слід розглядати як необхідний компонент в організації навчально-виховного процесу майбутніх фахівців правоохоронної сфери діяльності, з метою забезпечення професійного диференційованого виховання, високого рівня моральної культури, формування професійно значущих компетенцій працівника поліції, як суб'єкта правоохоронної діяльності.

Список бібліографічних посилань

1. Про Національну поліцію : закон України від 02.07.2015 № 580-VIII : із змін. станом на 06.02.2018 № 2234-19 // База даних (БД) «Законодавство України» / Верховна Рада (ВР) України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/580-19> (дата звернення: 10.04.2018).

2. Про вищу освіту : закон України від 01.07.2014 № 1556-VII // БД «Законодавство України» / ВР України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18> (дата звернення: 10.04.2018).

3. Про обіг в Україні наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів і прекурсорів : закон України від 08.07.1999 № 863-XIV // БД «Законодавство України» / ВР України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/863-14> (дата звернення: 10.04.2018).

4. Про затвердження Порядку провадження діяльності, пов'язаної з обігом наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів, та контролю за їх обігом : постанова Кабінету Міністрів України від 03.06.2009 № 589 // БД «Законодавство України» / ВР України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/589-2009-п> (дата звернення: 10.04.2018).

5. Про заходи протидії незаконному обігу наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів та зловживанню ними : закон України від 15.02.1995 № 62/95-ВР // БД «Законодавство України» / ВР України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/62/95-вр> (дата звернення: 10.04.2018).

6. Про затвердження Порядку добору, направлення та зарахування кандидатів на навчання до вищих навчальних закладів із специфічними умовами навчання, які здійснюють підготовку кадрів для Міністерства внутрішніх справ, поліцейських та військовослужбовців Національної гвардії України : наказ МВС України від 15.04.2016 № 315 // БД «Законодавство України» / ВР України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0668-16> (дата звернення: 10.04.2018).

7. Про схвалення Стратегії розвитку органів системи Міністерства внутрішніх справ на період до 2020 року : розпорядження Кабінету Міністрів України від 15.11.2017 № 1023-р // БД «Законодавство України» / ВР України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1023-2017-р#n9> (дата звернення: 10.04.2018).

8. Мілорадова Н. Є., Шеховцова Є. В., Федоренко О. І., Доценко В. В. Тренінг розвитку професійних настановлень майбутніх правоохоронців : навч.-метод. посіб. Харків : Харків. нац. ун-т внутр. справ, 2015. 120 с.

9. Доценко В. В. Використання тренінгових технологій у підготовці персоналу для боротьби з кіберзлочинністю // Кібербезпека в Україні: правові та організаційні питання : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. (м. Одеса, 21 жовт. 2016 р.). Одеса : ОДУВС, 2016. С. 201–202.

10. Тулупов В. В., Рязанцева І. М. Рекомендації щодо підготовки фахівців з комп'ютерно-цифрових експертиз // Актуальні питання діяльності правоохоронних органів у сфері протидії кіберзлочинності : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Харків, 12 листоп. 2014 р.) / МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. Харків : Права людини, 2014. С. 170–174. URL: <http://univd.edu.ua/general/publishing/konf/76.pdf> (дата звернення: 10.04.2018).

Надійшла до редколегії 15.04.2018

УДК 351.74:37

О. В. КРИЖАНОВСЬКА,

*викладач кафедри адміністративної діяльності органів внутрішніх справ
та економічної безпеки Одеського державного університету внутрішніх справ*

ЦІННІСНО-КОМПЕТЕНТНІСНИЙ ПІДХІД У НАВЧАННІ ДЛЯ ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ПОЛІЦЕЙСЬКИХ

Визначено характерні ознаки сучасної підготовки кадрів для Національної поліції України у сфері вищої освіти. Розглянуто значення ціннісно-компетентнісного підходу в професійному становленні майбутніх поліцейських.

Ключові слова: *підготовка кадрів, готовність, професіоналізм, компетентність, компетентнісний підхід, Національна поліція України.*

Розвиток сучасного суспільства встановлює все більше вимог до підготовки фахівців, які б володіли не тільки знаннями, вміннями і навичками, а й сформованою компетентністю, необхідною для здійснення результативної професійної діяльності. Сьогодні від професіоналізму, морально-етичних якостей працівників органів прокуратури, Національної поліції, Служби безпеки України, прикордонної і митної служб багато в чому залежить ефективність і якість охорони інтересів держави та її громадян. Українській державі потрібна свідомо, соціально активна особистість, яка повністю готова до участі в процесах державотворення, до самостійного життєвого вибору та співпраці.

Враховуючи зазначені обставини, в освіті України почався новий етап розвитку, пов'язаний зі зміною менталітету суспільства та особистості. Правоохоронні органи не стали винятком, а їх роль і значення в усіх соціально-політичних процесах, безперечно, зросла. Велика увага в сучасних умовах приділяється професійній підготовці працівників органів Національної поліції, що обумовлено реформуванням системи правоохоронних органів і змінами у вимогах, пропонованих суспільством до професійної компетентності та особистості поліцейського тощо [1, с. 9].

Професійне становлення передбачає, з одного боку, нагромадження, збагачення, розвиток професійних знань, умінь, набуття досвіду правоохоронної роботи, а з другого, – передбачає соціалізацію особистості співробітника в професійне середовище. У цьому випадку соціалізація особистості є не що інше, як входження, ідентифікація особистості з професійною сферою, включення професійних цінностей в особистісний простір. Інакше кажучи, мова йде про соціально-професійне становлення особистості працівника правоохоронних органів.

Необхідність підвищення рівня підготовленості співробітників Національної поліції України обумовлена також входженням України в європейський простір. У цьому контексті концепція реформування системи відомчої освіти передбачає посилене формування практичної складової професійної готовності правоохоронців, надання їм ґрунтовних теоретичних знань і практичних навичок, необхідних для успішної соціальної взаємодії при виконанні оперативно-службових завдань, засвоєння ними цінностей демократичного суспільства та готовності захищати дані цінності.